

P.Z. br. 7

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-12/106

URBROJ: 50301-21/06-20-6

Zagreb, 24. rujna 2020.

Hs**NP*015-01/20-01/04*50-20-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 24-09-2020	
Klasifikacijski oznaka	Org. jed.
015-01/20-01/04	65
Uredbeni broj	Prij. Vrij.
50-20-04	- -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru)
- mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 015-01/20-01/04, URBROJ: 65-20-03, od 25. kolovoza 2020.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18 i 53/20), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru, aktom od 4. kolovoza 2020.

Prijedlogom zakona predlaže se niz izmjena i dopuna postojećih zakonskih odredbi vezano za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica, raspisivanje lokalnog referenduma, broj zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te broj članova predstavničkih tijela, imenovanje povjerenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, način obnašanja dužnosti općinskih načelnika, gradonačelnika i župana itd.

Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je svojim Programom za mandatno razdoblje 2020. – 2024., u okviru prioriteta 4. Osažena državnost predvidjela cilj Učinkovita, transparentna i otporna država koji se, među ostalim, namjerava postići smanjenjem broja lokalnih dužnosnika.

Na navedeno je ukazano jer su u svrhu ostvarenja predmetnog cilja već poduzete odgovarajuće zakonodavne aktivnosti.

U razdoblju od 7. do 22. kolovoza 2020. provedeno je u skladu sa Zakonom o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, broj 44/17) savjetovanje o Obrascu prethodne procjene za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te istovremeno i savjetovanje o obrascima prethodne procjene za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnim izborima te Nacrt prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Gradu Zagrebu.

Naime, radi usklađivanja s planiranim promjenama u sustavu lokalne i područne (regionalne) samouprave, ponajprije u dijelu gdje će gradonačelnici velikih gradova i župani imati jednog zamjenika koji će se birati s njima, a općinski načelnici i gradonačelnici gradova koji imaju manje od 35.000 stanovnika će se birati bez zamjenika, potrebno je paralelno izvršiti više zakonodavnih aktivnosti.

Stoga je u tijeku postupak izrade teksta Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnim izborima te Nacrta prijedloga zakona o izmjenama Zakona o Gradu Zagrebu.

Što se konkretno tiče Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, istim će se optimizirati sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave smanjenjem broja lokalnih dužnosnika, a što će doprinijeti znatnim uštedama u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ojačati transparentnost trošenja javnog novca objavom informacija na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uvesti evidencije/očevidnike općina, gradova i županija sa svim općim podacima o pojedinoj jedinici, urediti način rada predstavničkog tijela u posebnim okolnostima te ujedno i poboljšati osnovni tekst Zakona.

Sukladno Prijedlogu tog zakona smanjit će se broj zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana za 634, tako da bi se nakon sljedećih redovnih lokalnih izbora, u velikim gradovima s preko 35.000 stanovnika i županijama biralo ukupno 37 zamjenika gradonačelnika, odnosno župana, dok se u ostalim jedinicama lokalne samouprave zamjenici općinskih načelnika i gradonačelnika više neće birati.

Također, smanjit će se i broj članova predstavničkih tijela za otprilike 20 %.

Nadalje, detaljnije će se urediti pojedina pitanja vezana uz način rada predstavničkog tijela u posebnim okolnostima (kao što je aktualna epidemija bolesti COVID-19), uredit će se pravo člana predstavničkog tijela na izostanak s posla, potom ostvarivanje prava po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, razradit će se zamjenjivanje općinskog načelnika i gradonačelnika koji nemaju zamjenika u slučaju njihove spriječenosti i duže odsutnosti, kao i raspisivanje prijevremenih izbora u slučaju prestanka mandata općinskog načelnika i gradonačelnika koji nemaju

zamjenika te ujedno i proširiti krug osoba ovlaštenih za predlaganje odluke o privremenom financiranju.

Imajući u vidu reformske aktivnosti koje Vlada Republike Hrvatske poduzima na području lokalne i područne (regionalne) samouprave te njihov tijek, ne mogu se prihvatiti prijedlozi Kluba zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru, posebno stoga što pojedina predložena rješenja nisu sukladna postojećem sustavu te su u određenom dijelu i dvojbena s obzirom na načela utvrđena Ustavom Republike Hrvatske.

Konkretno, vezano uz članak 1. Prijedloga zakona prema kojem na temelju odluke predstavničkog tijela gradovi koji imaju više od 35.000 stanovnika i gradovi sjedišta županija na svom području mogu obavljati i poslove iz djelokruga županije, pri čemu uz obavljanje određenih poslova iz djelokruga županije, gradovi preuzimaju i osnivačka prava nad ustanovama i drugim pravnim osobama koje su vezane uz obavljanje tih poslova te ujedno za obavljanje tih poslova gradovima pripadaju prihodi razmjerni preuzetim poslovima, u skladu sa zakonom, Vlada Republike Hrvatske ističe, ne navodeći pri tome važeće odredbe Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, da sukladno važećim propisima veliki gradovi i gradovi sjedišta županija već sada na svom području mogu obavljati i poslove iz djelokruga županije.

Također, sukladno važećem Zakonu županija određene poslove može povjeriti općini ili gradu, a što je u praksi i provedeno u znatnom broju slučajeva te su pojedinim općinama i gradovima županije povjerile poslove izdavanja lokacijskih i građevinskih dozvola te drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja.

Što se tiče predloženog preuzimanja osnivačkih prava nad ustanovama i drugim pravnim osobama, predmetni prijedlog je dvojbena.

Naime, osnivačka prava ne mogu se preuzeti jednostranom odlukom. Uređivanje sustava u demokratskom društvu, u bilo kojem njegovom segmentu, pa tako i sustavu lokalne i područne (regionalne) samouprave, nikako se ne može provesti razvlašćivanjem vlasnika, tj. osnivača prijekim putem. Isto tako, ni sredstva za obavljanje poslova ne mogu se naprosto preuzeti, odnosno oteti nekom drugom.

Ujedno, Vlada Republike Hrvatske ističe da se osnivanje ustanova i disponiranje osnivačkim pravima uređuje Zakonom o ustanovama (Narodne novine, br. 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i 127/19) i nizom posebnih zakona kojima se uređuju pojedine vrste ustanova, stoga eventualna takva pitanja koja su predložena člankom 1. Prijedloga zakona nikako se ne bi mogla urediti Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Što se tiče prijedloga vezanih uz lokalni referendum – prema članku 2. Prijedloga zakona referendum bi se morao raspisati kada bi to zatražilo 10, umjesto sadašnjih 20, posto birača upisanih u birački popis neke općine ili grada, pri čemu bi odluka bila donesena ako bi se na referendumu izjasnila većina birača koji su glasovali, uz uvjet da ta većina iznosi najmanje 25 % od ukupnog broja birača upisanih u popis birača, umjesto kako je propisano važećim propisima da na lokalnom referendumu mora sudjelovati više od 50 posto birača u jedinici, Vlada Republike Hrvatske ističe da je pitanje lokalnog referenduma pitanje za širu javnu raspravu na kojoj je potrebno razmotriti sve aspekte vezane uz predlaganje, raspisivanje i odlučivanje na lokalnom referendumu.

Osim toga, u planu je donošenje novog Zakona o referendumu kojim će se i ta pitanja riješiti na cjelovit način.

Nadalje, vezano uz prijedlog koji se odnosi na ograničavanje mandata gradonačelnika, načelnika i župana, prema kojem sukladno članku 7. Prijedloga zakona nitko ne bi mogao biti biran više od dva puta za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, postavlja se pitanje opravdanosti takvog rješenja.

Ograničavanje mandata propisano je isključivo za dužnost predsjednika Republike Hrvatske, što je u konačnici i standard suvremenih demokracija.

Nije razvidna svrha ograničavanja broja mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana. Postavlja se pitanje opravdanosti takvog prijedloga kojim bi se ograničila volja birača da biraju one kandidate koje smatraju najprikladnijima, pa tako i one koje su već imali prilike birati, s čijim su radom upoznati i zadovoljni.

Pored toga, eventualno ograničavanje mandata bi svakako trebalo jasno precizirati. Ako se općinski načelnik, gradonačelnik i župan ne bi mogli birati više od dva puta, podrazumijevaju li se tu mandati ostvareni na redovnim izborima u punom trajanju od četiri godine ili se ograničenje moguće odnosi i na prijevremene izbore. Postoji niz otvorenih pitanja vezano uz predmetnu problematiku koja također zahtijeva širu javnu raspravu.

Što se tiče preostalih rješenja iz Prijedloga zakona, parcijalni prijedlozi pojedinih zakonskih rješenja ne mogu doprinijeti unaprjeđenju cjelovitog sustava.

Slijedom svega navedenoga, rješenja utvrđena Prijedlogom zakona ne mogu se u ovom trenutku smatrati opravdanim te stoga Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državnog tajnika mr. sc. Josipa Salapića.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

P.Z. br. 7

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-12/106

URBROJ: 50301-21/06-20-7

Zagreb, 6. listopada 2020.

Hs**NP*015-01/20-01/04*50-20-05**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
C3 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno	08-10-2020		
Kl. broj	015-01/20-01/04	Org. jed.	65
Pril.	50-20-05	Vrij.	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Vlada Republike Hrvatske je aktom, KLASA: 022-03/20-12/106, URBROJ: 50301-21/06-20-6, od 24. rujna 2020., dostavila Hrvatskome saboru mišljenje na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru), te je odredila svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela.

S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske izvješćuje da je, uz već određene predstavnike Vlade Republike Hrvatske, za svoga predstavnika odredila i državnog tajnika Sanjina Rukavinu.

REPUBLIKA HRVATSKA
3. PREDSJEDNIK

Mr. Sc. Andrej Plenković
VLADA ZAGREB
REPUBLIKE HRVATSKE